

Halmstads kommun
Kommunstyrelsen
Box 153
301 05 HALMSTAD

Yttrande över Framtidsplan 2050, Halmstads kommun

Föreningen Den Goda Jorden anser att Framtidsplan 2050 har så allvarliga brister att den inte kan ligga till grund för fortsatt planering av mark- och vattenanvändningen i kommunen.

Föreningen begränsar sitt yttrande till frågor som berör exploatering av jordbruksmark.

Befolkningsutvecklingen

Folkökningen i Halmstads kommun har under de senaste 30 åren varit ca 30 procent främst till följd av inflyttning från andra kommuner och invandring. Födelseöverskottet har däremot varit relativt lågt. Kommunens befolkningsprognos från våren 2020 beräknar att invånarantalet kommer att stanna vid 139 000 personer år 2050 i stället för 150 000 som framtidsplanen anger. Vi anser i likhet med den refererade befolkningsprognosen att en nära 50-procentigt befolkningsökning under de kommande 30 åren inte är trolig. Däremot för planen en rad nackdelar med sig.

Bl. a. innebär översiktsplanen att det läggs en död hand över den mark som omfattas. Särskilt gäller detta jordbruksmarken. Även för jordbruk krävs långtidsplanering och en framtidsplan. En förestående exploatering, även om den ligger långt i framtiden, minskar incitamenten för sådana långsiktiga underhållsåtgärder (t ex kalkning och dränering) som krävs för att markens produktionsförmåga ska kunna utnyttjas på bästa. Vi har redan alltför mycket god jordbruksmark i centralortens utkanter som inte utnyttjas för jordbruk utan enbart ser trist ut.

Föreningen anser därför att översiktsplanen bör utgå från en lägre befolkningstillväxt och i stället revideras vid behov.

Tillämpningen av 3 kap. 4 § miljöbalken

Kommunen refererar i översiktsplanens miljökonsekvensbeskrivning till 3 kap. 4 § miljöbalken: "Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk."

Trots detta anger planen att 880 ha jordbruksmark kommer att exploateras. Därtill kommer den fragmentisering av jordbruksmarken och andra former av försvårat brukande som den föreslagna planen innebär.

Planförfattarna tycks vara okunniga om att det finns såväl förarbeten som domar både i Mark- och miljödomstolen och Mark- och miljööverdomstolen som ger vägledning för tillämpningen. Som exempel kan nämnas, MÖD P 1188-17 och P 5876-18. I båda dessa fall har Mark- och miljööverdomstolen upphävt detaljplanerna. Det framgår inte av översiktsplanen att behovet inte kunde tillgodoses på annan mark. Kommunen konstaterar endast: "Förtätning av staden har eftersträvats men byggande på jordbruksmark har inte kunnat undvikas". Vidare framhålls som någon form av förmildrande omständighet: "Om matjordslagret behålls i grönytorerna kan dessa återgå till jordbruksmark i framtiden", som om grönytor utan matjordslager skulle vara en rimlig företeelse. Lika orimligt är det att dessa ofta småskaliga grönområden skulle vara lämpliga för att återuppta rationell jordbruksdrift och kunna bidra till vår livsmedelsförsörjning annat än ytterst marginellt. Kommunen hade således inte visat att det inte finns annan mark att ta i anspråk för att tillgodose behovet av mark för bostäder verksamheter och infrastruktur.

I planen anges att "värdet av jordbruksmarken vägs mot andra värden". Hur detta ska gå till ger planen inget besked om utan är helt höljt i dunkel. En sådan vägning saknar dessutom stöd i lagen. 3 kap. 4 § miljöbalken är en stoppregel med dispensmöjlighet dvs om "detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk". Brukningsvärd jordbruksmark är åker och betesmark som utnyttjas eller har utnyttjats under senare år. I de allra flesta fall kan exploateringsbehovet tillgodoses på annan mark än jordbruksmark. Någon vägning av det slag som kommunen tänker sig har inte tagits upp i något domslut.

Föreningen Den Goda Jorden anser därför att Framtidsplan 2050 inte är förenligt med reglerna om skydd för brukningsvärd jordbruksmark i 3 kap. 4 § miljöbalken. Föreningen som enligt 16 kap. 13 § miljöbalken har talerätt i planändringen, anser att den föreslagna översiktsplanen inte kan ligga till grund för kommande detaljplanläggning. Detta gäller såväl alternativ 1 som 2.

Föreningen Den Goda Jorden

Anne-Marie Lindén
ordförande